

SENIORIKUULUMISIA – EXTRA 3/2013

RIL- Seniorien matka Viroon 9-12.9.2013

Pauli Haapakoski

Nelipäiväinen matkamme Virossa sujui säänhaltijan lellikkinä pääosin mitä aurinkoisimmassa syyssäässä ja loppukesän lämmössä. Me 52 matkalaista kokoonnuimme maanantaina matkanjohtajamme Leena Savirannan huomaan ennen puolta päivää Katajanokalla ja huitaisimme Viking XPRS:llä 2½ tunnissa lahten yli Tallinnaan – pääosan merimatka-ajasta matkaseuraan tutustellen ja runsaasta buffeesta nautiskellen.

Tallinnassa meitä odotti komea bussi ja oppaamme Jaanika Kullerkupp. Ammattitaitoisen Jaanikan johdatuksella saimmekin seuraavien neljän päivän aikana monipuolisen rautaisannoksen veljeskansamme historiasta ja nykypäivästä.

Tallinnasta suuntasimme saman tien matkamme kohti etelää ja ensimmäistä yöpymiskohdetta Viljandia. Matkamme etenikin läpi koko turneen rauhallisen mukavasti ja kiireettömästi maisemia ja nähtävyyksiä bussin ikkunoista katsellen sekä Jaanikan selostusta kuunnellen.

Ensimmäinen päivä: Türi ja Viljandi

Ajomatkalla Viljandiin pysähdyimme Türin kauniissa puutarhakaupungissa, joka tunnetaan myös Viron kevät pääkaupunkina. Kohteenamme oli erään yksityiskodin piha, jolle me matkalaiset levitäydyimme talon ystävällisen emännän opastamana. Piha todellakin oli yksityisen asiantuntijaperheen omaisuutta – ja meille avoimena. Keskeisintä pihassa oli laaja-alainen kivikkotyypinen istutusalue, ja parhaillaan vallitseva syyskesän upea kukkaloisto. Emännän tarjoilema raikas vesi virkisti mukavasti nuukahdusvaarassa olevaa joukkoamme.

Illansuussa majoituimme Grand Hotel Viljandiin. Illallisen yhteydessä hotellin ravintolassa pääsimme nauttimaan meille tarjotusta konsertista, jonka esitti Tarton yliopiston Viljannin kulttuuriakatemi- an kolminaisinen opiskelijayhtye. Ohjelmisto koostui virolaisesta kansan- ja nykymusiikista.

Toinen päivä: Viljannin ja Tarton kaupunkierrokset

Toinen päivä verryteltiin käyntiin kävelyretkellä Viljannin kaupunginpuistossa, jossa kohteenamme olivat Pyhän Johanneksen (Püha Jaani) kirkko ja keskiaikaisen ritarilinnan rauniot vallihautoineen. Puistossa näimme myös laululavan rakennustyön, jota urakoi YIT. Ja tietysti täälläkin (kuten retkemme kaikissa kohteissa) seurasimme kuuliaisesti Jaanikan asiantuntevaa opastusta. Kävelimme myös pienen kierroksen kaupungin keskustassa, jossa näimme mm. vanhan raatihuoneen ja vuodelta 1911 peräisin olevan vesitornin. Viljannin keskustassa on paljon korjaustyötä odottavaa puutalokantaa.

Viljannin kierroksen jälkeen nousimme bussiin ja tunnin ajomatkan jälkeen saavuimme Tarttoon. Siellä ohitsemme vilahti pikaisesti Villa Tammekann, Alvar Aallon ilmeisesti ainoa Viroon suunnittelema rakennus.

Jalkauduimme raatihuoneen torille virkistystauolle ja kokoonnuimme sitten Johanneksen kirkolle (Jaani kirik). Se periytyy 1300-luvulta ja sitä pidetään Viron goottilaisen arkkitehtuurin merkittävimpänä rakennuksena. Vuonna 1944 kirkko paloi neuvostojoukkojen hyökkäyksen aikana ja oli sen jälkeen raunioina, kunnes korjaustyöt aloitettiin vuonna 1989. Senioriveljemme Kari Avellan oli matkustanut paikalle kertoakseen meille kirkon perustusten vaativista vahvistuksista, joihin hän yrityksensä kautta osallistui. Tarkempaa tietoa vahvistuksista löytyy mm. Karin artikkelista www.kareg.com –sivuilta.

Kävelykierroksemme jatkui Tarton vanhan keskustan alueella monine kohteineen. Sen jälkeen majoituimme Tarton modernissa liikekeskuksessa olevaan hotelli Dorpatiin Emajoen rantaan kauppatorin äärelle. Yhteisen illallisen nautimme vanhassa ruutikellarissa (Püssirohukelder).

Kolmas päivä: Alatskivin kartano ja Rakveren linna

Matkamme aikana kuulimme Jaanikan kertomana paljon Viron saksalaisesta historiasta maaorjuuksineen. Virossa periytyi tältä ajalta tuhatkunta vanhaa kartanoa (möis), joista jäljellä on viitisensataa. Näistä tutustuimme matkamme aikana neljään (Alatskivi, Vihula, Palmse ja Sagad). Viron itsenäistyttyä 1919 saksalaisten maaomaisuus takavarikoitiin – maista noin 80 % oli ollut saksalaisomistuksessa. Tulolähteiden näin kariuduttua kartanonomistajat joutuivat myymään kartanoitaan tai jättämään ne asumattomiksi. Vuonna 1939 käytännössä loputkin saksalaiset poistui-
vat Virossa kutsun/määräyksen tultua Saksasta.

Kolmannen päivän kohteemme, Alatskivin kartanon, suunnittelussa on otettu mallia Skotlannin Balmoralin linnasta. Kartano on komea. Sen kellarissa löytyy mielenkiintoinen museo mm. kartanon palvelusväkeä esittävine vahanukkeineen.

Alatskivin jälkeen matkamme jatkui Peipsijärven rantaa sivuten kohti Rakverea. Peipsijärven alueelta kuulimme mielenkiintoisen historian aluetta asuttavista ns. vanhauskoisista. He ovat Pietari Suuren ja hänen seuraajansa aikana Venäjältä vainoa paenneita ortodokseja, jotka eivät suostuneen uskonnon ”pakkolänsimaistamiseen”. Näimme Peipsijärven rannalla heidän kyliään.

Rakveren keskiaikaisen ritarilinnan raunioilla tutustuimme linnan historiaan ja nykyaikaan. Sieltä matkamme jatkui seuraavaan yöpymispaikkaamme, Vihulan kartanoon, joka rakennuksineen on modernisoitu ja osin laajennettu hotelliksi, ja on englantilais-tanskalaisessa ketjussa/omistuksessa. Tervetuloitovotuksen yhteydessä saimme informaatiota linnan historiasta. Illallinen tarjoiltiin hotellin ravintolassa. Illallinen oli joidenkin kommenttien mukaan matkamme niukin mutta maukain.

Neljäs päivä: Palmseen ja Sagadin kartanot sekä kotimatka

Aamulla meillä oli vielä tilaisuus kierrellä Vihulan puistoa ja nauttia sen kauniista miljööstä. Viimeisen päivän kohteet, Palmse ja Sagad sijaitsevat samalla Lahemaan kansallispuiston alueella kuin Vihulakin, lähellä Suomenlahtea Tallinnan itäpuolella.

Palmseen barokkikartano on ensimmäisiä kunnostettuja kartanoita Virossa ja on toiminut museona jo pitkään. Sagadin kartano toimii erityisesti luontokeskuksena. Useimmat meistä vierailivat myös kartanon metsämuseossa, joka sijaitsi yhdessä useista sivurakennuksista. Sagadissa nautimme myös iltapäiväkahvit.

Kartanoiden jälkeen bussin keula suunnattiin kohti Tallinnaa ja satamaa. Oli myös kiitosten aika. Puheenjohtajamme Petri Janhunen kiitti niin kuljettajaamme Nikolaita kuin opastamme Jaanikaa. Kiitokset sai myös matkanjohtajamme Leena Saviranta, joka huolehti viihtymisestämme ja matkan kaikkinaisesta sujumisesta. Kurinpitotoimien osalta hänen työnsä jäi vähäiseksi.

Satamassa meillä oli parituntinen varattuna ostosten tekoon. Kotimatka Viking XPRS:llä sujui yhtä sutjakasti kuin menomatkin – runsaan buffeetarjoilun siivittämänä. Oli aika heittää hyvästit myös mukaville matkakumppaneille. Meitä oli seniorimatalla koko joukko myös ensikertalaisia. Myös maakuntien edustajia oli matkassa, Kuopiostakin kokonaiset kolme pariskuntaa. Mukava oli solmia uusia tuttavuussuhteita ja mukava oli verestää vanhoja. Näkemisiin – ja kiitokset.











